

Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla)

8 ta' Mejju 2019 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Tranżazzjonijiet fittizji – Impossibbiltà li titnaqqas it-taxxa – Obbligu, għal min joġroġ fattura, li jgħallas il-VAT li tidher fuqha – Multa ta' ammont ugwali għal dak tal-VAT imnaqqsa indebitament – Kompatibbiltà mal-prinċipji ta' newtralità tal-VAT u ta' proporzjonalità”

Fil-Kawża C-712/17,

li għandha b'ala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari ta't l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Commissione tributaria regionale di Lombardia (il-Kummissjoni fiskali reġjonali ta' Lombardia, l-Italja), permezz ta' deċiżjoni tad-9 ta' Ottubru 2017, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-20 ta' Diċembru 2017, fil-proċedura

EN.SA. Srl

vs

Agenzia delle Entrate – Direzione Regionale Lombardia Ufficio Contenzioso,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn J. C. Bonichot (Relatur), President tal-Awla, C. Toader, A. Rosas, L. Bay Larsen u M. Safjan, Imqallfin,

Avukat ġenerali: J. Kokott,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

– għall-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, b'ala aġent, assistita minn M. Capolupo u G. De Bellis, avvocati dello Stato,

– għall-Kummissjoni Ewropea, minn N. Gossement u F. Tomat, b'ala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat ġenerali ppreżentati fis-seduta tas-17 ta' Jannar 2019,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (2006, L 347, p. 1, iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).

2 Din it-talba saret fil-kuntest ta' tilwima bejn EN.SA. Srl u l-Agenzia delle Entrate – Direzione Regionale della Lombardia (Amministrazzjoni tat-taxxa – Direktorat Reġjonali ta' Lombardia, l-Italja) (iktar 'il quddiem l-“Amministrazzjoni tat-taxxa”) fir-rigward ta' rkupru tat-taxxa li kienet suqta g'alih din il-kumpanija, li jikkorrispondi g'al ieda fit-taxxa fuq il-valur miġjud (VAT) dovuta, flimkien ma' interessi u sanzjonijiet.

Il-kuntest iuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 63 tad-Direttiva dwar il-VAT jipprovdi:

“Għandu jkun hemm avveniment li jagħti lok g'al ias u l-VAT għandha tiġi imposta meta l-merkanzija jew is-servizzi huma pprovduti.”

4 L-Artikolu 167 ta' din id-direttiva jipprevedi:

“Dritt ta' tnaqqis ise fil-in meta t-taxxa mnaqqsa tiġi imposta.”

5 Skont l-Artikolu 168 tad-direttiva msemmija:

“Sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintuaw g'all-iskopijiet tat-tranżazzjonijiet taxxabli ta' persuna taxxabli, il-persuna taxxabli għandha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-tranżazzjonijiet, li tnaqqas mill-VAT li għandha tallas dan li jsej:

a) il-VAT dovuta jew imallsa f'dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta' merkanzija jew servizzi, li twettqu jew li għad iridu jtwettqu minn persuna taxxabli oħra;

[...]”

6 L-Artikolu 203 tal-istess direttiva jipprovdi:

“Il-VAT għandha tiġi allas minn kwalunkwe persuna li tniel il-VAT fuq fattura.”

7 Skont l-Artikolu 273 tad-Direttiva dwar il-VAT:

“L-Istati Membri jistgħu jimponu obbligi oħrajn li jidhrulhom meħtieġa biex jiġuraw il-bir korrett ta' VAT u biex ma ssirx frodi, soqgħall-ħtieġa ta' trattament indaqs bejn tranżazzjonijiet domestiċi u tranżazzjonijiet li jsiru bejn Stati Membri minn persuni taxxabli u sakemm dawn l-obbligi, fin-negozju bejn Stati Membri, ma jagħtux lok g'al formalitajiet konnessi mal-qsim ta' fruntieri.

L-għala skond l-ewwel paragrafu ma tistax tintuħa biex timponi obbligi tal-fatturazzjoni addizzjonali aktar minn dawk stabbiliti fil-Kapitolu 3.”

Id-dritt Taljan

8 Id-Decreto del Presidente della Repubblica n. 633 – Istituzione e disciplina dell'imposta sul valore aggiunto (id-Digriet tal-President tar-Repubblika Nru 633 li joq u jirregola t-taxxa fuq il-valur miġjud) tas-26 ta' Ottubru 1972, fil-verġjoni tiegħu applikabbli għat-tilwima fil-kawħa prinċipali (iktar 'il quddiem id-“DPR Nru 633/1972”), jipprovdi, fl-Artikolu 17(1) tiegħu:

“It-taxxa hija dovuta mill-persuni li jwettqu trasferimenti ta’ proprjetà u provvista ta’ servizzi taxxabli, liema persuni għandhom iktar allsuha lit-Teor, b’mod kumulattiv għat-tranżazzjonijiet kollha mwettqa u netti mit-tnaqqis previst fl-Artikolu 19, skond il-modalitajiet previsti fit-Titolu II.”

9 Skont l-Artikolu 19(1) tad-DPR Nru 633/1972:

“Sabiex tiġi ddeterminata t-taxxa dovuta skont l-Artikolu 17(1), jew l-eżenzja previst fl-Artikolu 30(2), huwa permess it-tnaqqis, mill-ammont tat-taxxa relatata mat-tranżazzjonijiet imwettqa, tat-taxxa m’allsa jew dovuta mill-persuna taxxabli jew li jiet iffatturata lilha b’ala korrispettiv tad-dritt fir-rigward tal-oġġetti u s-servizzi importati jew mixtrija għall-finijiet tal-operar tal-imprija tagħha jew tal-eżerċizzju tal-attività jew tal-professjoni tagħha. Id-dritt għal tnaqqis tat-taxxa fuq l-oġġetti u s-servizzi mixtrija jew importati jinvolq meta t-taxxa ssir eżenzjabbli u dan id-dritt jista’ jiġi eżerċitat l-iktar tard fid-dikjarazzjoni tat-taxxa relattiva għat-tieni sena wara dik li matulha jinvolq id-dritt għal tnaqqis u suġġett għall-kundizzjonijiet li jeżistu fil-mument meta d-dritt innifsu jinvolq.”

10 L-Artikolu 21 tad-DPR Nru 633/1972 jipprovdi:

“Jekk tinverżura fattura għal tranżazzjonijiet inekwivalenti, jiġifieri jekk fil-fattura l-inkasijiet tat-tranżazzjonijiet jew it-taxxi relatati jiġu indikati f’ammont ogħla minn dak reali, it-taxxa tkun dovuta għall-ammont sħiħ indikat jew korrispondenti għall-indikazzjonijiet tal-fattura”.

11 L-Artikolu 6(6) tad-Decreto legislativo n. 471 (id-Digriet Leġislativ Nru 471) tat-18 ta’ Diċembru 1997, fil-verżjoni tiegħu applikabbli fid-data tal-fatti inkwistjoni fil-kawża prinċipali, kien jipprovdi:

“Kull persuna li illegalment tnaqqas it-taxxa m’allsa, dovuta jew iffatturata lilha bi skambju għad-dritt li tirkupra t-taxxa, hija punibbli b’pena amministrattiva ugwali għall-ammont tat-tnaqqis effettwat”.

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

12 EN.SA. hija kumpannija Taljana ta’ enerġizzjoni u ta’ distribuzzjoni tal-elettriku. L-Amministrazzjoni tat-taxxa kkoreġiet id-dikjarazzjonijiet tal-VAT ta’ EN.SA. għas-sinjura fiskali 2009 u 2010. Din l-amministrazzjoni qadet, skont l-Artikolu 19 tad-DPR Nru 633/1972, it-tnaqqis tal-VAT relatat ma’ tranżazzjonijiet ta’ xiri ta’ enerġija elettrika li din qieset b’ala fittizji fin-nuqqas ta’ trażmissjoni effettiva tal-enerġija, u imponiet fuq EN.SA., skont l-Artikolu 6(6) tad-Digriet Legali msemmi fil-punt 11 ta’ din is-sentenza, multa f’ammont ugwali għal dak tal-VAT imnaqqsa indebitament.

13 Min-naqsa l-oġġetti, l-Amministrazzjoni tat-taxxa ma rrilevatx li EN.SA. kienet naqset milli twettaq l-obbligu tagħha li tallas il-VAT dovuta għal kull waqda mit-tranżazzjonijiet tal-bejgħ tal-elettriku tagħha.

14 Skont din l-amministrazzjoni, dawn id-diversi tranżazzjonijiet jiffurmaw parti minn mekkaniżmu ta’ bejgħ iktar tal-istess kwantitajiet ta’ enerġija bl-istess prezz, bejn kumpanniji li jiffurmaw parti mill-istess grupp. Dawn twettqu bl-għan waqdi li jippermettu lill-grupp Green Network jippreżenta kontijiet iktar favorevoli sabiex jibbenefika minn finanzjament bankarju.

15 L-Amministrazzjoni tat-taxxa qaret qiegħ avviżi ta’ inkas kontra EN.SA., li jikkorrispondu għal inkas fil-VAT dovuta, flimkien mal-interessi u multa, ta’ ammonti rispettivi ta’ EUR 47 618 491 għas-sinjura fiskali 2009 u EUR 22 001 078 għas-sinjura fiskali 2010.

16 EN.SA. ppreżentat appelli minn dawn l-avviżi quddiem il-Commissione tributaria provinciale

di Milano (il-Kummissjoni Fiskali Provinċjali ta' Milano, l-Italja), li għadhom. Din il-kumpannija appellat mis-sentenza mogħtija minn dik il-qorti quddiem il-Commissione tributaria regionale di Lombardia (il-Kummissjoni Fiskali Reġjonali għal Lombardia, l-Italja).

17 Il-qorti tar-rinviju tenfasizza l-fatt li t-tranżazzjonijiet ta' bejgħ fittizju tal-elettriku inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma pprovdew ebda vantaġġ fiskali lill-awturi tagħom, minnabba n-natura ġirkolari tat-tranżazzjonijiet, u n-nuqqas ta' telf ta' d'ul għat-Teor pubbliku. Din tistaqsi jekk, f'dan il-każ, fir-rigward ta' tranżazzjonijiet fittizji, huwiex konformi mal-prinċipji tad-dritt tal-Unjoni li tiġi imposta l-VAT fuq in-negozjant. Fin-nuqqas ta' evażjoni fiskali, il-qorti tar-rinviju tqis li għandu jipprevali l-prinċipju ta' newtralità tat-taxxa u li r-rifjut li titnaqqas il-VAT regolarment imballsa u l-impożizzjoni ta' multa addizzjonali ugwali għall-ammont tal-VAT imnaqqsa indebitament ma huwiex proporzjonati mal-ksur li kien jikkonsisti fil-ruġ ta' fatturi għal tranżazzjonijiet fittizji.

18 F'dawn iġ-ġirkustanzi, il-Commissione tributaria regionale di Lombardia (il-Kummissjoni Fiskali Reġjonali għal Lombardia, l-Italja) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-ustizzja d-domanda preliminari li hejja:

“F'sitwazzjoni fejn tranżazzjonijiet meqjusa b'ala fittizji ma kkawżawx dannu lit-Teor Pubbliku u ma taw ebda vantaġġ fiskali lill-persuna taxxabli, id-dritt nazzjonali, jiġifieri l-applikazzjoni tal-Artikoli 19 (dwar it-tnaqqis) u 21(7) (fatturazzjoni tat-tranżazzjonijiet) tad-[DPR Nru 633/1972], u tal-Artikolu 6(6) tad-decreto legislativo (id-Digriet Leġislativ) Nru 471, tat-18 ta' Diċembru 1997 (ksur tal-obbligi fil-qasam tad-dokumenti ta' kontabbiltà, reżistrazzjoni u individwalizzazzjoni tat-tranżazzjonijiet), huwa konformi mal-prinċipji tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam ta[l-VAT], kif elaborati mill-urisprudenza tal-Qorti tal-ustizzja, peress li l-implementazzjoni simultanja ta' dawn id-dispożizzjonijiet tad-dritt intern tiddetermina:

- a) in-nuqqas ta' tnaqqis repetut tat-taxxa fuq l-akkwist miġ-ġessjonarju u dan għal kull waħda mit-tranżazzjonijiet kontenzjużi li jinvolvu l-istess suġġett u li għandhom l-istess valur taxxabli;
- b) l-applikazzjoni tat-taxxa u l-klas tagħha miġ-ġedent (u l-esklużjoni tal-irkupru tal-ammonti mballsa indebitament) għat-tranżazzjonijiet ta' ġessjoni korrispondenti u paralleli, ukoll ikkunsidrati b'ala fittizji;
- c) l-applikazzjoni ta' multa għal ammont daqs dak tat-taxxa meqjusa li ma titnaqqasx ?”

Fuq id-domanda preliminari

19 Minkejja li, f'termini formali, il-qorti tar-rinviju llimitat id-domandi tagħha għall-interpretazzjoni tal-“prinċipji tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam ta[l-VAT], kif elaborati mill-urisprudenza tal-Qorti tal-ustizzja”, b'referenza partikolari għall-prinċipji ta' proporzjonalità u ta' newtralità, din iġ-ġirkustanza ma tipprekludix li l-Qorti tal-ustizzja tipprovdihha bl-elementi kollha ta' interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni li jistgħu jkunu rilevanti għall-għoti tas-sentenza fil-kawża quddiemha, irrISPETTIVAMENT minn jekk dik il-qorti tkunx irreferiet għaliha fil-kliem tad-domanda tagħha. F'dan ir-rigward, hija l-Qorti tal-ustizzja li għandha tislet, mill-elementi kollha pprovduti mill-qorti tar-rinviju, u b'mod partikolari mill-motivazzjoni tad-deċiżjoni tar-rinviju, l-elementi tad-dritt tal-Unjoni li jeġtiegu interpretazzjoni fid-dawl tas-suġġett tat-tilwima (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-4 ta' Ottubru 2018, L.E.G.O., C-242/17, EU:C:2018:804, punt 43; tas-7 ta' Frar 2019, Escibano Vindel, C-49/18, EU:C:2019:106, punt 32, u tat-12 ta' Frar 2019, TC, C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, punt 37).

Fuq l-ewwel qiegħ partijiet tad-domanda

20 Bl-ewwel qiegħ partijiet tad-domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk,

rekwiżiti, li tirriżulta mil-liżi nazzjonali u meżuda mid-Direttiva dwar il-VAT, lil operatur li jinsab f'sitwazzjoni b'al dik ta' EN.SA., tiksirx il-prinżipju tan-newtralità tal-VAT.

30 Huwa minnu li l-mekkaniżmu ta' tnaqqis tal-VAT, kif previst fl-Artikoli 167 *et seq.* tad-Direttiva dwar il-VAT, huwa intiż biex jeżles kompletament lill-impreditur mill-piż tal-VAT dovuta jew imħallsa fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomiżi kollha tiegħu, meta dawn ikunu sużżetti għall-VAT. Konsegwentement, is-sistema komuni tal-VAT tiggarrantixxi n-newtralità sħiħa fir-rigward tat-taxxa dovuta fuq l-attivitajiet ekonomiżi kollha, sakemm l-attivitajiet imsemmija jkunu, fil-prinżipju, huma stess sużżetti għall-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tad-29 ta' Ottubru 2009, NCC Construction Danmark, C-174/08, EU:C:2009:669, punt 27, u tat-22 ta' Diżembru 2010, RBS Deutschland Holdings, C-277/09, EU:C:2010:810, punt 38).

31 Madankollu, il-żlieda kontra l-frodi, l-evażjoni tat-taxxa u l-abbuż eventwali hija wkoll għan rikonoxxut u meżżegħ mid-Direttiva tal-VAT (sentenza tal-31 ta' Jannar 2013, Stroy trans, C-642/11, EU:C:2013:54, punt 46). Issa, fil-prinżipju, ir-riskju ta' telf ta' d'ul mit-taxxa ma huwiex kompletament eliminat sakemm id-destinatarju ta' fattura li tindika indebitament ammont tal-VAT ikun jista' jużaha biex jikseb it-tnaqqis ta' dik it-taxxa (sentenza tal-31 ta' Jannar 2013, Stroy trans, C-642/11, EU:C:2013:54, punt 31).

32 Minn din il-perspettiva, l-obbligu stabbilit fl-Artikolu 203 ta' din id-direttiva huwa ma'sub biex jelimina r-riskju ta' telf ta' d'ul mit-taxxa li jista' jirriżulta mid-dritt għal tnaqqis (sentenza tal-31 ta' Jannar 2013, Stroy trans, C-642/11, EU:C:2013:54, punt 32).

33 Madankollu, skont il-prinżipju tal-proporzjonalità, l-obbligu msemmi ma għandux imur lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jintlaħaq dak l-għan u, b'mod partikolari, ma għandux jippreżudika eżessivament il-prinżipju tan-newtralità tal-VAT. Għaldaqstant, f'sitwazzjoni b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinżipali, li fiha n-natura fittizja tat-tranżazzjonijiet tikkostitwixxi ostakolu għat-tnaqqis tat-taxxa, l-osservanza tal-prinżipju ta' newtralità tal-VAT hija żgurata mill-possibbiltà, li għandha tiżi pprovduta mill-Istati Membri, li tiżi kkoreżuta kull taxxa dovuta b'mod indebitu, meta l-emittent tal-fattura juri l-*bona fide* tiegħu jew meta dan ikun fi żmien xieraq elimina kompletament ir-riskju ta' telf ta' d'ul mit-taxxa (sentenza tal-31 ta' Jannar 2013, Stroy Trans, C-642/11, EU:C:2013:54, punt 43).

34 F'dan il-każ, mill-ispjegazzjonijiet ipprovduti lill-Qorti tal-żustizzja mill-qorti tar-rinviju jirriżulta li EN.SA. żarżet b'mod konxju fatturi li ma kienu jikkorrispondu ma' ebda tranżazzjoni reali. F'dawn iż-żirkustanzi, din il-kumpannija ma tistax tinvoka l-*bona fide* tagħha. Min-naħa l-oħra, dejjem skont il-qorti tar-rinviju, il-bejgħ fittizju ta' elettriku bejn il-kumpanniji kkonżernati ma wassal għal-ebda telf ta' d'ul mit-taxxa. Hekk kif indikat l-Avukat ġenerali fil-punt 47 tal-konklużjonijiet tagħha, dan huwa dovut għall-fatt li l-kumpanniji involuti żallsu regolarment il-VAT fuq il-bejgħ tagħom ta' elettriku u li, billi sussegwentement reżgħu xtraw l-istess kwantitajiet ta' elettriku bl-istess prezz, huma kienu naqqsu ammont ta' VAT identiku għal dak li kienu żallsu.

35 F'dawn iż-żirkustanzi, mill-punt 33 ta' din is-sentenza jirriżulta li d-Direttiva dwar il-VAT, moqrija fid-dawl tal-prinżipji tan-newtralità u tal-proporzjonalità, timponi fuq l-Istati Membri li jippermettu lill-emittent ta' fattura relatata ma' tranżazzjoni fittizja li jitlob ir-rimbors tat-taxxa msemmija fuq dik il-fattura, li huwa kellu jżallas, meta dan ikun elimina kompletament ir-riskju ta' telf ta' d'ul mit-taxxa fi żmien xieraq.

36 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preżedenti, ir-risposta għall-ewwel żewġ partijiet tad-domanda magħmula hija li f'sitwazzjoni b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinżipali, li fiha bejgħ fittizju ta' elettriku mwettaq b'mod żirkolari bejn l-istess operaturi u għall-istess ammonti ma kkwax telf ta' d'ul mit-taxxa, id-Direttiva dwar il-VAT, moqrija fid-dawl tal-prinżipji ta' newtralità u ta' proporzjonalità, għandha tiżi interpretata fis-sens li ma tipprekludix leżiżlazzjoni nazzjonali li

teskludi t-tnaqqis tal-VAT relatata ma' tran?azzjonijiet fittizji, filwaqt li timponi obbligu fuq il-persuni li jsemmu l-VAT fuq fattura li j?allsu dik it-taxxa, inklu? g?al tran?azzjoni fittizja, bil-kundizzjoni li d-dritt nazzjonali jippermetti r-rettifika tad-dejn fiskali li jirri?ulta minn dan l-obbligu meta l-emittent tal-fattura msemmija, li ma jkunx a?ixxa f' *bona fide*, ikun elimina kompletament ir-riskju ta' telf ta' d?ul mit-taxxa fi ?mien utli, liema ?a?a g?andha ti?i vverifikata mill-qorti tar-rinviju.

Fuq it-tielet parti tad-domanda

37 Permezz tat-tielet parti tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk il-prin?ipju ta' proporzjonalità g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi, f'sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, regola tad-dritt nazzjonali li permezz tag?ha t-tnaqqis illegali tal-VAT ikun punibbli b'multa ugwali g?all-ammont tat-tnaqqis li sar.

38 Skont l-Artikolu 273 tad-Direttiva dwar il-VAT, l-Istati Membri jistg?u jadottaw mi?uri biex ji?guraw il-?bir korrett tal-VAT u biex jevitaw il-frodi. B'mod partikolari, fin-nuqqas ta' dispo?izzjonijiet tal-li?i tal-Unjoni dwar dan il-punt, l-Istati Membri huma kompetenti biex jag??lu s-sanzjonijiet li jqisu xierqa fil-ka? ta' nuqqas ta' konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti mil-le?i?lazzjoni tal-Unjoni g?all-e?er?izzju tad-dritt ta' tnaqqis tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-15 ta' Settembru 2016, Senatex, C?518/14, EU:C:2016:691, punt 41, u tas-26 ta' April 2017, Farkas, C?564/15, EU:C:2017:302, punt 59 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

39 Madankollu, huma g?andhom je?er?itaw il-kompetenza tag?hom b'mod li jirrispettaw id-dritt tal-Unjoni u l-prin?ipji ?enerali tieg?u, b'mod partikolari l-prin?ipji ta' proporzjonalità u ta' newtralità tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-26 ta' April 2017, Farkas, C?564/15, EU:C:2017:302, punt 59 u l-?urisprudenza ??itata). B'hekk, is-sanzjonijiet ma g?andhomx imorru lil hinn minn dak li huwa ne?essarju biex jintla?qu l-g?anijiet imsemmija fl-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT u lanqas ipo??u indiskussjoni n-newtralità ta' din it-taxxa (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-9 ta' Lulju 2015, Salomie u Oltean, C?183/14, EU:C:2015:454, punt 62).

40 Fl-ewwel lok, sabiex ji?i evalwat jekk sanzjoni hijiex konformi mal-prin?ipju ta' proporzjonalità, g?andha tittie?ed inkunsiderazzjoni, b'mod partikolari, in-natura u l-gravità tal-ksur li din is-sanzjoni hija inti?a li tippenalizza, kif ukoll il-metodi ta' determinazzjoni tal-ammont tal-istess multa (sentenza tas-26 ta' April 2017, Farkas, C?564/15, EU:C:2017:302, punt 60 u l-?urisprudenza ??itata).

41 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat li, f'dan il-ka?, il-li?i nazzjonali tipprevedi multa, li l-ammont tag?ha ma ji?ix ikkalkolat skont id-dejn tat-taxxa tal-persuna taxxabbli, i?da huwa ugwali g?all-ammont tat-taxxa mnaqqas b'mod indebitu mill-persuna taxxabbli, bil-g?an li ji?i ?gurat il-?bir korrett tal-VAT u l-prevenzjoni tal-frodi. Fil-fatt, peress li d-dejn tat-taxxa tal-persuna taxxabbli g?all-VAT huwa ugwali g?ad-differenza bejn it-taxxa tal-output dovuta g?all-o??etti u s-servizzi pprovduiti u t-taxxa dedu?ibbli tal-input relatata mal-o??etti u s-servizzi akkwistati, l-ammont tat-taxxa li jitnaqqas indebitament mhux ne?essarjament jikkorrispondi ma' dak id-dejn.

42 Dan huwa partikolarment il-ka? fit-tilwima fil-kaw?a prin?ipali. Hekk kif irrilevat l-Avukat ?enerali fil-punt 63 tal-konkluzjonijiet tag?ha, peress li EN.SA. xtrat u bieget b'mod fittizju l-istess kwantitajiet ta' elettriku bl-istess prezz, id-dejn tat-taxxa tag?ha abba?i tal-VAT g?al dawn it-tran?azzjonijiet kien ?ero. F'dik is-sitwazzjoni, multa ugwali g?al 100 % tal-ammont tat-taxxa tal-input imnaqqas indebitament, li kienet imposta ming?ajr kunsiderazzjoni g?all-fatt li l-istess ammont ta' VAT tal-output kien t?allas b'mod regolari, u li konsegwentement l-ebda telf ta' d?ul mit-taxxa ma kien i??arrab mit-Te?or pubbliku, tikkostitwixxi sanzjoni sproporzjonata fir-rigward tal-g?an imfittex minnha.

43 Fit-tieni lok, f'sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-prin?ipju tan-newtralità tal-

VAT jipprekludi wkoll l-applikazzjoni ta' sanzjoni b'al dik stabbilita mil-li?i nazzjonali. Fil-fatt, f'dik is-sitwazzjoni, hekk kif intqal fil-punt 33 ta' din is-sentenza, l-osservanza tal-prin?ipju tan-newtralità tal-VAT hija ?gurata mill-possibbiltà, li g?andha ti?i pprovduta mill-Istati Membri, li ti?i korretta kull taxxa ffatturata b'mod indebitu, meta l-emittent tal-fattura juri l-*bona fide* tieg?u jew ikun, fi ?mien utli, elimina kompletament ir-riskju ta' telf ta' d?ul mit-taxxa.

44 G?aldaqstant, kif indikat l-Avukat ?enerali fil-punt 57 tal-konkluzjonijiet tag?ha, l-impo?izzjoni ta' multa ugwali g?al 100 % tal-ammont tat-taxxa mnaqqsa b'mod indebitu tirrendi inutli l-possibbiltà ta' rettifika tad-dejn tat-taxxa m?arrab skont l-Artikolu 203 tad-Direttiva dwar il-VAT. Fil-fatt, anki jekk dan id-dejn jista' ji?i rrettifikat fin-nuqqas ta' riskju ta' telf ta' d?ul mit-taxxa, ammont ugwali g?all-ammont tat-taxxa mnaqqas indebitament jibqa' dovut abba?i ta' dik il-multa.

45 Konsegwentement, ir-risposta g?at-tielet parti tad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-prin?ipji ta' proporzjonalità u ta' newtralità tal-VAT g?andhom ji?u interpretati fis-sens li, f'sitwazzjoni b'al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, dawn jipprekludu regola tal-li?i nazzjonali li permezz tag?ha t-tnaqqis illegali tal-VAT ikun punibbli b'multa ugwali g?all-ammont tat-tnaqqis li sar.

Fuq l-ispejje?

46 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) F'sitwazzjoni b'al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li fiha bejg? fittizju ta' elettriku mwettaq b'mod ?irkolari bejn l-istess operaturi u g?all-istess ammonti ma kkaw?ax telf ta' d?ul mit-taxxa, id-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, moqrija fid-dawl tal-prin?ipji ta' newtralità u ta' proporzjonalità, g?andha ti?i interpretata fis-sens li ma tipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali li teskludi t-tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) relatata ma' tran?azzjonijiet fittizji, filwaqt li timponi obbligu fuq il-persuni li jsemmu l-VAT fuq fattura li j?allsu dik it-taxxa, inklu? g?al tran?azzjoni fittizja, bil-kundizzjoni li d-dritt nazzjonali jippermetti r-rettifika tad-dejn fiskali li jirri?ulta minn dan l-obbligu meta l-emittent tal-fattura, li ma jkunx a?ixxa f'*bona fide*, ikun elimina kompletament ir-riskju ta' telf ta' d?ul mit-taxxa fi ?mien utli, liema ?a?a g?andha ti?i vverifikata mill-qorti tar-rinviju.

2) Il-prin?ipji ta' proporzjonalità u ta' newtralità tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) g?andhom ji?u interpretati fis-sens li, f'sitwazzjoni b'al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, dawn jipprekludu regola tal-li?i nazzjonali li permezz tag?ha t-tnaqqis illegali tal-VAT ikun punibbli b'multa ugwali g?all-ammont tat-tnaqqis li sar.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: it-Taljan.